

## Előfizetési feltételek

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.  
Fél évre . . . . . 6 kor.  
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

## Hirdetések díja:

1 centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér ora 40 fillér.

# KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

## Szerkesztőség

és  
kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése  
Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Tekintettel a közeledő, rendkívül érdekesnek ígérkező választási időszakra, kérjük t. olvasóinkat, sziveskedjenek lapunkra előfizetéseiket mielőbb megújítani, hogy a kellő számú példányok nyomtatása iránt intézkedhessünk. Előfizetési áraink: Egész évre 12 korona, féltre 6 kor., negyedévre 3 korona. Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület tagjai — ha egyszerre fizetnek elő az egész évre — a „Közérdek”-et 10 koronaért kapják.

## Mulófélben.

(P. C.) Mint a megjavult bűnös, úgy hal meg ez az országgyűlés: bekesseben az emberekkel és a tulajdon lelkiismeretével. Akármivel lehetett is vádolni, végül mindent megtett, hogy a közvélemény előtt a legjobban igazolja magát. A kuriai bíráskodás választási ügyekben és az oly szigorú összeférhetlenségi törvény a nagy engesztelő-áldozatok, melyeket bemutatott, és amint jobb tulajdonságait, magasabb hajlamait Széll Kálmán felkeltette a közérdekben használta, politikai, társadalmi és gazdasági téren gazdag és hasznos szolgálásokat tett a hazának. Erői immár kimerültek és Széll Kálmán feladta neki az utolsó kenetet: folyó hó 9-én trónbeszédrel feloszlatták az országgyűlést. Nehány napig működött még, de e működés csak afféle reflexmozdulatok voltak.

Az országgyűlés gyászolókat hagy maga után és — örökösöket. A gyászolók azok, kik a jövő mandatum nélkül való állapottól félnék; boldog örökösöknek azok tartják magukat, kik választóik tántoríthatatlan bizalmát bírván, reménylik, hogy ismét mint képviselők vonulnak be az új Háza. Nem sokára elválnak, mely esetben kombinált helyesen a felelem, melyekben a remény; de az az egy már ma is megdönthetetlen bizonyosság, hogy a szabadelvűségnek semmiféle hatalomcsorbultást sem kell tartania, hála a nemzet belátásának és hangulatának. Hogy pedig alapjában véve honnan ered ez, ki terjesztette ki és erősítette meg ezt a belátást, ki tartotta ebben, ki erősítette s tette tartóssá ezt a hangulatot: erre minden elfogulatlanul gondolkozó csak azt felelheti, hogy az főképpen Széll Kálmán és a vezetése alatt álló kormány működésétől ered. Ezért hangzott úgy az a lendületes bucsuzató beszéd, melyet Széll Kálmán Szilágyi Dezső dicsőséges emlékezetére rögtönzött, mint új választási jelszó. Az önzetlen hazaszeretethez, a tántoríthatatlan ragaszkó-

dásnak a polgári szabadsághoz és kulturális haladáshoz, a részrehajlatlan, kiméletlen csatázásnak mindazért, amit az igazság és erkölcs követelményeként mindenki szentnek kell, hogy tartson — ez a lelkesült dicsőítése nem egyéb, mint részletezett kifejtése Széll Kálmán „jog, törvény és igazság” jellegének. Valóban ezek a legerősebb garanciái a szabadelvűség csorbíthatatlan uralmanak, győzelmenek.

Alsófehérvármegyei gazdasági egyesület elnökiétől.

Sz. 164—1901.

G. E.

## MEGHÍVÓ.

Vármegyei Gazdasági Egyesületünk folyó évi szeptember hó 11-én (szerda) d. u. 4 órakor választmányi ülést tart a vármegyház kis üléstermében, melyen való megjelenésre a t. választmányi tagot tisztelettel meghívom.

## Tárgysorozat.

1. Folyó ügyek.
2. Földmivélsügyi m. kir. miniszter ur leirata a munkás-segélyező pénztár támogatása ügyében.
3. Földmivélsügyi m. kir. miniszter ur leirata a népies téli gazd. előadások és tanfolyamok 1901—1902 évben való megtartása ügyében.
4. A vármegye aispánjának átírata a lötenyész-kerületek beosztása ügyében.
5. Az Erdélyi Gazdasági egyesület átíratainak tárgyalása.
6. Gyűlésig beérkező választmányi darabok tárgyalása.
7. Esetleges indítványok.

Nagy-Enyeden, 1901. augusztus hó 30-án.

Zeyk Dániel,  
a gazd. egyesül. elnöke.

## Reflexio Török Bertalan beszámolójára.

Országgyűlési képviselőnk beszámoló beszédjét olyan figyelemmel olvastam, amelyet tartalmas voltánál s az alkalom fontosságánál fogva méltán megérdemelt. Tisztán és világosan ismertette pártja álláspontját a függő s a közel jövőben felmerülő politikai kérdésekben.

Megvallom azonban, hogy leginkább azok a részletek érdekeltek, melyek a gazdasági fejlődés mozzanatairól és kilátásairól szóltak. Közgazdasági helyzetünk

minden részen való pangása sürgősen figyelmeztet bennünket arra, hogy a gondolkozó embereket untató s bosszantó sok személyes izü izgágóság, jelszavakon nyargaló elmeletezés és olcsó népszerűségben utazó demagogia után a politikai belátás országszerte annyira megtisztuljon, hogy mindent hasztalan szófecsérlésnek, vagy legalább alárendelt jelentőségű formáságnak tartunk, ami nem segít a nemzeti erő és hatalom emelésében.

Mindenesetre szépek az épületnek szemrevaló cifraságai is, ha jó ízléssel vannak készítve. Szép lehet az egyes részek aránya és tetszetős a kényelme; szépek az ablakok parkányai, az oszlopok faragványai, a festés színe, szépek a tető tornyocskái; szép és lelket emelő a legmagasabb torony tetején büszkén lobogó nemzeti zászló. De mindennek értéke inkább csak a kellemes hangulatban nyilatkozik meg, melyet bennünk felkeltene. Legfeljebb csak ékesítik vagy hirdetik az erőt, tekintélyt és hatalmat, de megszerezni nem képesek. Ami az épületben pedig talán nem is látszik vagy legalább szembe nem ötlük, az erőt, tartósságot és biztosságot adja, ami a fundamentum: az az államban a polgárok általános vagyoni jóléte. Ezen nyughatik csak biztosan közigazgatás, tudomány, művészet és a kultúra minden egyéb ékessége.

Hazánk ezeréves multjában sok olyan vonás van, amelyen örömmel, büszkeséggel és kegyelettel mereng a mi képzeletünk és emlékezésünk. Királyok és vezérek három tenger határáig vitték győzelmes lobogónkat; és tisztelettel emlegette a magyar név dicsőségét jó barát és ellenség. Hogy a jövőnd milyen lesz, azt biztosan tudni nem lehet. De álmodni lehet, profecziát hangoztatni lehet, következtetést vonni a multból és jelenből lehet, hitet és reményt ápolni pedig kötelesség.

És én hiszem, hogy a magyar név megint nagy lesz; hogy tisztelettel és elismeréssel szólnak felőlünk mindenfelé. Hiszem, hogy fokozatosan eljön az idő, nincs is nagyon messze, melyben a magyar gazdának, magyar iparosnak és magyar kereskedőnek szorgalmát és műveltségét Európa-szerte fogják hirdetni az ő termelésük sikerei. Hiszem, hogy eljön az idő, midőn a meddő politizálás helyett, felekezeti s egyéb érdekelletétek mesterséges ápolása helyett a nemzeti munka legszentebb, egyedül szent jegyében fogunk találkozni mindnyájan s a szorgalmas munka, nem pedig protekció-hajhászat útján való vagyoni függetlenség és a polgári kötelességek teljesítése lesz mindnyájunk legfőbb czélja s büszkesége.

## TÁRCZA.

## Pár szó a szibériai száműzetéséről és a száműzöttek életéről.

## II.

A „Péter-Pál” erőd.

Oroszország nagy államfogháza az a fogház, ahová az összes fontos és veszedelmes gonosztevők kerülnek, a „Péter-Pál” erőd. Minden utazó, aki Pétervárott járt, emlékezni fog a karsu, aranyozott toronyra, mely a téli palotával szemben 400 lábnyi magasságban emelkedik a Néva alacsony partja felé és a távolból kitűzött aranyláncza gyanánt ragyog az iszapos folyamdeltá és a süppedékes finn öböl vizei felett. Ez a várbeli székesegyház tornya, mely alatt Oroszország császárjainak csontjai és mely körül a csári kormány ellenségei vannak eltemetve. Az erőd főbejárását hosszú, boltozatos folyosó képezi, mely a Troitski hid végehez közel, a falon át, egy tágas, árnyas parkba visz, egy boulevardra, hová a közönség a napnak bármely órájában bejuthat. Erről az átjáróról azonban teljes lehetetlen, hogy Oroszország legnagyobb fogházának úgy terjedelméről, mint jellegéről magunknak határozott fogalmat alkossunk. Az erőd, mely rengeteg sok bástyából, sánczból, kaszárnyából és raktárból áll, annyira el van választva attól a helytől, hol a közönség sétálhat, hogy a falakból, udvarokból, sánczokból és mellvédekből álló tömkelegnek melyik részében vannak úgy a poli-

tikai, mint a közönséges foglyok elzárva, még ők sem tudják. Föltehető azonban, hogy az erődnek azon része, ahová a politikai foglyokat zárják addig, amíg elítélik őket, az a bástya, mely a folyam partján a tőzsdé irányába esik; de ez sem bizonyos.

A politikai foglyok, kik Szibériába vannak száműzve, azt tartják, hogy ők a „trubeskói” bástyába voltak elzárva.

## A trubeskói bástya.

A trubeskói bástya kövekből épült kétemeletes, tömör, ötszögletes alkotmány. Oly udvaron áll, mely 25—30 lábbal hosszabb és szélesebb, mint maga a bástya és melyet oly magas falak környeznek, mint amily magas a bástya. A fal a bástyától 15—20 lábnyi távolságra van. E kerítésnek az a czélja, hogy a bástyát teljesen elzárja a külvilágtól.

A földalatti börtönök, melyekben a politikai foglyok vannak elzárva, egy épület két emeletén fekszenek. A börtönök ajtója a folyosókra esnek. A zárkak hossza 24 láb, szélességük 19 láb. A falak és a padok nyers kőből, a padló pedig törmelék-kőből van. Az ablakok 6 láb magasságban vannak a földtől, világosság azonban nagyon kevés jut be rajtuk, mert a magas bástyafal elveszi a nap fényét, úgy, hogy a fogoly azt sem tudja, éj van-e, vagy nappal. A felügyelet az u. n. „Judás”-on keresztül történik. A „Judás” egy háromszög alakú lyuk az ajtón, oly magasságban hogy ezen a fogoly nem láthat ki; az őrt álló katona ezen keresztül minden mozdulatát láthatja a fogolyoknak.

A zárkak berendezése: egy elmozdíthatatlan vas ágy, mellette egy ürlék-dézsza, egy kályha vasból, melynek ajtója a folyosón van és melyben a tüzet az őr éleszi, mellette egy vas mosdó. A falon egy Madonna-kép a legolcsóbb fajtából, az ablak mellett egy ón pohár.

A börtön képe sötét, szomorú, elriasztó; a tömör falak, a bolthajtások, a vasablak, a nedves, nehéz levegő oly hatással vannak az emberre, miútha sírboltba lépne be.

## Az első éj a várbán.

Amikor egy politikai foglyot éjnek idején a börtönbe bevisznek, első sorban is teljesen levetkőztetik. Egész testét megvizsgálják, hogy nem rejtett-e hajába, fülebe, szájába vagy orrlyukaiba valamit, ami veszélyes lehetne, és ha az örök erről meggyőződtek, az ő ruhái helyett durva fegyverruhába öltöztetik, mely durva vászon-ingből, ugyanolyan nadrágból, hosszú kék vászon-zubbonyból, pamut-harisnyából és egy pár puha nemez-papucsból áll. Amint felöltöztették, az örök visszavonulnak és a nehéz fa-ajtók bezáródnak utánok, a kulcs megfordul a rozsdás lakatban és a fogoly egyedül marad a sötét börtönben. Igazi siri csend környezi. Lépés zaja, nesz, hang, semmi sem hirdeti, hogy más lény is van a börtönben. Minden negyed órában út a vártemplom toronyórája, mely ütésekhez az orosz liturgiában e szavak tartoznak: „Könyörülj, oh Uram!” és minden órában felhangzik az egyházi ének: „Fenséges a mi Urunk Zionban.” A nedves fal, megromlott levegő és a siri csend az elhagyott, szomorú fogolyoknak szinte mon-

De ezt az állapotot s a rajta biztosan felépülő nemzeti nagyságot nem karddal és hadsereggel készíthetjük. Erre a célra minden felhasználható munkaerőnek lelkes közreműködése szükséges úgy az államkormányzatban, mint a társadalmi munkásságban. Nálunk tehát, ahol annyifele természetes választó-fal osztja meg a társadalmat nyelv, felekezet s osztály-hagyomány szerint, életkérdés az olyan politika, mely nem szolgál semmi külön érdekkel: sem személyi, sem felekezeti, sem osztályérdekkel, sem agrárius, sem merkantilista irányt kizárólag; hanem mindegyikkel szolgáltattja a legfőbb célt, a nemzeti erősödést; mindegyiket egyesíti, felhasználja és megbecsüli a legfőbb cél munkálásában való használhatóságuk szerint.

Ilyen értelemben vagyok én híve, s amennyire ismerem városunk polgárságának gondolkozását, ilyen értelemben hívei ők is a szabadelvű politikának; vagis helyesebben: csak az ilyen politikát tartjuk igazán szabadelvűnek.

Ilyen politikának híve a mi országgyűlési képviselőnk, amiát ezt gondolkozásával és működésével már sokszorosan bizonyította.

Ennek a politikának azonban ma még jóformán csak a keretei vannak meg; ezen kereteket sok-sok munkával, hosszú és türelmes kitartással kell még kitölteni.

Azért kell az országgyűlésre olyan férfiakat küldeni, kik beigazolták már, hogy tudnak és akarnak dolgozni; kik nemcsak nevet s erre épített kétes értékű igényeket visznek oda, hanem tanultságot, tapasztalatot és ambíciót.

Ilyen férfiak ismerem én a mi képviselőnk, aki tehetségevel és szorgalmával küzdötte fel magát tekintélyre és kis társadalmunkban elérhető legmagasabb polczra: polgártársai egyhangu bizalmába.

Ilyen férfiktól várhatjuk, hogy mikor hazánk közgazgatási és közgazdasági fejlődése munkára hív minden magyar embert, s legkivált azokat, kik az ország tanácsában helyt foglalnak, készen és bátran lép az első munkások sorába; sem jobbra, sem balra, sem hátrafelé nem tekintget, hanem egyenes irányban előre, ahonnan a nemzeti nagyság fényes csillaga int felénk biztatól.

Ezért voltam és vagyok, ezért voltunk és vagyunk iránta a legteljesebb bizalommal.

L. I.

### Gr. Bethlen Sándor képviselőjelöltsége.

(Folytatás és vége.)

Gróf Bethlen Sándor képviselőjelölt meghatva jelenti ki, hogy nem talál szavakat a választó polgárok bizalmát megköszönendő; de igéri, hogy szerény tehetségehez képest minden erejével, lelkenek legjobb indulatával törekedni fog a bizalomnak megfelelni.

Kijelenti, hogy a 67-iki kiegyezési alapon álló országos szabadelvűpártnak rendületlen igaz híve. De mint ilyen, első sorban rámutat a nevelésügy állapotára (ami képviselőjelölt program-beszédében esemény számba megy) s kijelenti, hogy miután ez a nemzeti önálló fejlődés egyik sark-tényezője, a törvényhozás terében azon lesz, hogy ennek érdekében minden lehető áldozat meghozassék.

A közigazgatás államotitását ohajtja, de oly törvényekkel, melyek a varmegye autonómális ősi jogait biztosítják.

dani látszik: „Bár még nem haltál meg, ei vagy már temetve.“ Nem is tudja a szegény fogoly az első pillanatban, milyen lesz a jövő? Leveti magát a priesre, majd izgatottan ugrik fel, ily gondolatok kavargván fejében: „Meddig fog még ez tartani?“ Majd hangosan fólshajt, miért is fogták el? míg végre elérkezik a reggel; ezt azonban korántsem a picziny ablakon besütő gyöngye fénynek ijesztő kepe mondja meg, hanem a „busan szólo vári templom nagy harangja“. És ez a fogság nem csak pár napig tart. Battenkow ezredes közel negyed századig epedt magánzárkában és csak azután került az itelő bíróság elé. Dibow tengerész alig 18 éves korában került a börtönbe és csak halálakor szabadult meg tőle. Zarkin hadnagy, ki képtelen volt elviselni az elkülönítés őrijtő kinjait, ugy lett öngyilkossá, hogy fejét a falon zuzta szét. Egy másik az ablakot törte ki, hogy annak üvegdarabját nyelje le, mi aztán a szerencsétlennek halálát okozá. Egy másik fogoly megőrült a magánzárkában.

És az orosz itelő bíróság mégsem siet itéletével a sok öngyilkossá daczára sem. Talán azért, mert igazságos itéletet akar hozni, ami ezer közül egy esetben sikerül csak. Ezért pedig nem szükséges, hogy ez a magyar közmondás legyen szemünk előtt: „Lassau, de biztosan!“

Borbély István.

Ó agrár abban az értelemben, miszerint minden esz- közt fel akar használni és a lehető áldozatot meghozni, hogy a föld javai gyümölcsözővé tétessenek.

Az ipart és kereskedelmet hazánk felvirágzása érdekében nagyon fontos tényezőnek tartja, ugy, hogy ezek érdekében — ha kell — az önálló vámterületet is elfogadja, de nem zárkozik el az Ausztriával méltányos alapon köthető. Magyarország jogos érdekeit teljesen megóvó kereskedelmi szerződés elől sem.

A nemzetiségi kérdést illetőleg kijelenti, hogy ő a magyar korona birodalmában külön politikai nemzeti-ségeket nem ismer el soha. E haza bármiféle nyelven beszélő polgarainak az ország törvényeinek védelme alatt a szabad fejlődés biztosítva van, melynek minden nyilvánulása az önálló, egységes Magyarország erősítésére kell hogy szolgáljon.

A vallási kérdésben határozottan kijelenti, hogy minden vallási, vallásfelekezeti politikát elítél. A vallás — ugy mond — nem arra való, hogy érdekében, vagy czéje alatt politizáljunk, hanem arra, hogy Istenhez fohász- kodjunk szeretett hazánk felvirágztatásáért!

Végül kijelenti, hogy a törvény, jog és igazság alap- gondolataitól áthatott Széll Kálmán politikájának híve.

A nagy tetszéssel fogadott beszédre Jancsó Lajos párt- elnök megköszöni a jelöltnek, hogy elveit főbb vonások- ban kifejtette, de egyttal azon, mai napság ritkaság számba menő tényre mutat emés szavakkal hogy sze- rencsés e választó-kerület, mert nem a képviselő- jelölt kereste a kerületet, hanem a kerület keresett és talált magához legmel- több képviselőjelöltet.

Jovian Antal, a párt jegyzője, emel szót és ajánlja a gyűlésnek hogy Széll Kálmán miniszterelnököt, báró Podmaniczky Frigyes pártelnököt és Zeyk Dániel főispánt táviratilag üdvözölje. A gyűlés az indítványt zajos helyeslések között magáéva teszi a taviat felolvasott szövegezésével együtt, mire elnök a gyűlést bezárja s a választó közönség, tekintettel a nagy számban megjelent tagokra, nagyrészt a kincstári, ki- sebb részt a Szilágyi Poldi féle vendéglőbe vonult köz- ebedre. A kincstári vendéglőben Rák karmester veze- tése mellett a kitünően szervezett bányász-zenekar mű- ködött. A harmadik fogásnál Jancsó Lajos pártelnök emelt poharat dícsőségesen uralkodó, legjobb, legalkot- mányosabb királyunkra.

Miksa Elek a képviselőjelöltet. Fritz Pál a kormányt, Bőjthe Kálmán főszolgabíró a főispánt, Gáspár János főjegyző a pártelnököt, Jancsó Lajos Gáspár János var- megyei főjegyzőt, gróf Bethlen Sándor a választókat, Jovian Antal Fritz Pál bányatanácsost, Szabó Albert Miksa Eleket köszönti fel.

A társaság legjobb kedélyhangulata mellett folynak tovább a tosztok, midőn megjelenik Mohai Sándor Gyulafehérvár város országgyűlési képviselője, s kedelyes és szellemes pohárköszöntőben üdvözi a kerületet, mely „a sok hivatott közül a leghivatottabbat jelölte ki magának képviselőül“.

D.

### A nagyenyedi községi kiseded-ó-inté- zet évzáró ünnepe.

Folyó évi augusztus hó 25-én d. u. 4 órakor a kisededek évzáró öröm-ünnepe kedvező idő mellett a sza- badban tartott meg, az igen tisztelt hivatalos egyének, a nagy számmal egybegyűlt szülők és a kisededek párt- fogói jelenlétében. A beírott 164 kiseded közül meg- jelentek 150-en. Beer Dániel sütőmester ur, a kisededek iránti szíves szeretete folytán, az egész kiseded- sereget ellátta ünnepi oszonnával. Fogadja ez uton is hálás köszönetünket, s kérjük továbbra is szíves jóindulatát, pártfogását.

Egy különös esetet nem halgathatok el ez alkalom- mal. Egy igen sokat utazott, utazásai közben sokat látott, a sok látottak között óvodákat is látott igen tisztelt úri nő, midőn végig tekintett a kiseded-seregen, csodálkozó arcczal ezt a kérdést intézte hozzám: „Miért van itt annyi apró gyermek? Hisz némelyike alig van két éves. Ez törvénytelen állapot. Az óvodai törvény a 3 éven alóli gyermekeket kizárja az óvodából!“ Bocsánat, nagysád, az nem az én hibám, hanem azoké, akik a törvényt csinálták, azért, mert elnéztek az iparos-, a munkás-osztály családi beléletének feje fölött. Társadalmunk ezen osztályában nagyon sokan vannak, hol a családjánya munkás kezére nagy szükség van, és akkor beteljesedik az a közmondás: „Az apa megke- resi az ebédre valót, az édes anya ügyes keze meg- szerzi a reggeli és vacsorára valót.“ Lássá nagysád, ez az intézet 1865 óta azonosította magát az iparos- osztály családi beléletével, és mindig kész örömmel nyújtott segédkezet, a családi életben előforduló rend- kívüli esetekben, a 2 éven alóli kisededek felvételével is. Nagysád szíves engedelmevel a sok-sok eset közül csak egyet mondok el. A többek között egy alkalom-

mal egy édes anya kisededével a karján sírva jön az óvodába. Én etébe megyek, nyájasan üdvözölöm, s fé- lig trefás modorban mondám: „Milyen különös! A kicsike helyett a mama jön sírva az óvodába.“ De a nőt nem tudtam felvidítani; kérdem: „Mi baja kedves D.-né? mi- ért hullnak könnyei?“ Ekkor szóhoz jutott, s mondá: Oh édes óvó bácsi! férjem súlyos betegen fekszik, e miatt nekem egyedül kell egész családnak számára a minden- napi kenyeret s férjem részére az orvosságra való is megkeresni. ettől a kedves gyermektől nem tudok dol- gozni. Kerem, fogadja be az óvodába. „Tud-e jární?“ kérdem. „Tud“, felelé D.-né. „No, tegye le“. S a kis baba tapsikálva futott a kicsinyek közé. „No kedves D.-né, most menjen haza, s a jó Isten segedelmevel végezze nehéz feladatát.“ És a kis baba felnött az óvo- dában, azóta már hasznos tagja a társadalomnak. Bocsánat, nagysád, most mennem kell; más alka-ommal, ha parancsolja, többet. Legyünk szívbem, lélekben és szeretetben igazi népnevelők, és akkor: „a haza fényre derül.“

Nagy-Enyed, 1901. szeptember 3.

Óvó bácsi.

### Verespataki levél.

(Műkedvelői előadás. — Vörösmarty-ünnepe.)

Az itthon szümidőző diákok, a minden szép, nemes és jó iránt lelkesülő Ajtay Béla ur vezérlete alatt és más, már csak volt diákok segítségével, aug. 15-ikén, az itteni ev. ref. egyház javára, táncmulatsággal egy- bekötött műkedvelői előadást rendeztek szép erkölcsi és anyagi sikerrel.

„A végrehajtó“ és „A kukli-prédikáció“ című egy- egy felvonásos, jó ízű, mulattató vigjátékokat adtak elő. Első sorban is nem csupán udvariasságból, hanem az érdem szerint a nőkről kell megemlékezni. „A végrehajtó“-ban az özvegy anyát Schlett Aranka k. a. képviselte. Valóban csodálatra méltó volt, hogy e derek fiatal kisasszony hogyan volt képes e szerepet oly nemes egyszerűséggel és minden alpáthoz nélkül eljátszani. Az igazat megvallva, féltém és zugolódtam is, hogy miért osztották ki e nehéz szerepet oly fiatal leányká- nak; biztos voltam benne, hogy azt elejti, hogy egy anya-karrikaturát alkot; de az előadás alkalmával csa- lódtam, még pedig — kellemesen.

Birikét — az özvegy anyja fogadott leányát — Vuz- dugán Irma k. a. képviselte oly egyszerű és termé- szetes bájjal és kedves maivitással, hogy bármely gya- korlott színésznek is dicséretére vált volna.

A szobaleány szerepe Durmann Aranka kisasszony- nak jutott. Jó kezekbe! Nem hiába katona-lány (atyja altábornagy) a temperamentumos kisasszony, mert ugyancsak pattogott ám a végrehajtó és becsüse előtt, kiket nem áttallott sintéreknek is nevezni, ámbátor ezt, amidőn belátta, hogy egy derek férfit sértett meg a végrehajtóban, katona-leányhoz illő nemes egyszerűség- gel vonta vissza. Zajos tapsal jutalmazták meg szép játékát.

A végrehajtót, ezt a magát félelmetesnek, vas-szigoru és lelkünek kitüntetni szerető, vajszívű kedves alakot, Ajtay Béla ur személyesítette, kitünően jellemezve és kitünően alakítva azt.

Fehérvári, a seladon ügyvéd szerepe Fuchs Hermann ur kezeibe jutott. Diszkrétül és élethűen jellemezte ezen ellenszenves alakot, s ügyes játéka megérdemelt tapsal jutalmaztatott.

Vertlen József ur pedig a legkisebb, de igen hálás szerepet választotta ki magának: a becsüt. E süket, komikus alakot igen jól ábrázolta, zajos derültséget keltve, amidőn aggodalmát fejezte ki a végrehajtó kia- balásai folytán bekövetkezheto megsüketüléseért.

Következett „A kukli-prédikációk“.

A három párt Kohn Izidor ur (Móka), Durmann kis- asszony (Mókáné), Jánky Krisztina k. a. (Gyöngyösné), Schlett Győző ur (Gyöngyös), Vertlen Mariska k. a. (Felesné) és Fuchs Hermann ur (Feles) személyesítették.

Durmann kisasszonyról csak annyit jegyzek meg, hogy e szerepet is az előbb említetthez teljesen meg- felelően kitünően ábrázolta; nemkülönben Vertlen Ma- riska és Janky Krisztina kisasszonyok is, kik nem igen látszott meg műkedvelői mivoltuk; sőt ellenkező- leg oly otthonossággal, oly játszi bájjal és természetes- séggel forogtak a színpadon, mintha teljes életükben egyebet sem csináltak volna.

Kohn ur töröl metszett, eredeti jó alak volt. Az ő inkább mély hangja, tősgyökeres magyaros kiejtése és művészi nivón álló játékával a közönség elismerését jól kiérdemelte.

Ugyancsak dicséretet érdemelnek Fuchs és Schlett urak is, kik szerepüket helyén és jól fogták fel, dicsé- retre méltó ügyességgel játszottak.

A pinczér szerepét ifj. Janky Kálmán, a kalauzét ifj. Popesku Tibor játszották bátran és ügyesen. Egy szó- val mindkét darab előadása fényesen sikerült, amiért a szereplők összesen és egyenként, nemkülönben a reu-

dezők megérdemelt dícséretben részesültek, mely tapaszokban és kihívásokban nyilvánult.

Az előadást tánc követte. Vigan, jó kedvvel tánczolt ifja, örege e szép társaságnak, amelynek minden egyes tagja a hajnali órák közeledtével egy jól és szépen sikerült multság emlékeivel távozott el, mely a helybeli ev. ref. egyház konyhájára is juttatott valamicskét.

Ugyancsak e hó 20-án, Szt. István napján, jelenben itthon időző Dr. Ajtay József kir. pénzügyi fogalmazó egy igen szép és hazafias ünnepélyt, „Vörösmarty-ünnepélyt” rendezett a nagy és halhatatlan költő emlékére emelendő szobor javára, táncmultsággal egybekötve. Az ünnepély Dr. Ajtay József megnyitó beszédével kezdődött. Nem hiába részesült e különösen derek, kiválóan szép tehetségű úri ember közsegünk közszeretete és becsülésében, mert most is kimutatta, megbizonyította, hogy nemcsak jó hazafi, de mint ilyen, szép készültségével, tudásával annak egyik kiválóan derek fia s közegünk büszkesége és reménye. A magvas és élvezetes megnyitó beszédet a hálás publikum zajos tapsal jutalmazta.

2. „Szózat”, enekelte a dalkör Kohn Izidor ur vezérlete alatt.

A dalkör jól és precíz enekelt. A főérdem ezért a Kohn Izidor uré, ki fáradságot nem ismerő lelkesültséggel tanította és vezette a dalkört.

3. „Szép Ilonka”, szavalta Schlett Győző ur. Igen szép sikerrel oldotta meg feladatát a szavaló ur, kinek testi előnyeinek kívül segítségére van ilyenekben hazafias lelkesültsége s minden szép és jó iránti nemes érzéke.

4. „Főti dal”, duett; enekelték Jáuky Ferike és Vilmoska III. gimn. tanulók.

E zenei tehetséggel megáldott fiúk igen csinosan, bátran és ügyesen enekeltek. A terzet hallásuk szerint enekelték felváltva csinosan és szépen. Tapsban és elismerésben részesültek.

5. „Kis leány baja”, szavalta Vertler Mariska k. a. E naív genre-ű költeményt természetes bájjal, kedvesen szavalta a kisasszony, amiért a jutalom sem maradt el: a zajos tetszésnyilvánítás.

6. „Petike”, szavalta Durman Aranka k. a. a. a. tőle már megszokott rutinnal és kedvességgel, a legfinomabb arnyalatokat is művésziességgel kifejezésre juttatva.

7. „Kis gyermek halálára”, szavalta Vuzdugán Irma k. a.

E megható költeményt dícséretre méltó szabatos-sággal szavalta el a kisasszony, amiért a hálás közönség zajos tapsal adott tetszésének kifejezést.

8. „Kurucz nóták”, enekelték Jáuky Ferike és Vilmoska.

Szépen és bátran enekeltek; zajos derűtséget keltettek Jáuky Ferikének fenyegető gesztusai, amidőn a németről enekükben nem a leghízselgöbben emlékeztek meg.

6. „Szegény asszony könyve”, szavalta Blaha Iduska k. a.

Valódi élvezettel hallgatta a közönség e bájos gyermek kedves szavát, gyönyörködve szép organumában, tiszta zamatos és magyaros kifejezésben és korrekt hangsúlyozásban.

10. „Vörösmarty”, drámai költemény Makay Emiltől egy felvonásban. Szereplők: Lager Ottó, Schlett Aranka, Durman Aranka, Fuchs Hermann, Vuzdugán István, Jáuky Ferike. Rendező: Zsurka Riedel István ur.

A nemrégiben s oly korán elhunyt fiatal költőnek e kiválóan szép drámai költeményét dícséretre méltó ügyességgel adták elő a szereplők. Az amugy is hosszúra nyúlt referadám nem enged meg, hogy mind-egyikről külön-külön megemlékezzem, csak annyit jelölök: feladatukat mindnyájan pompásan oldották meg.

A színpadot virágos kerté alakította a díszítés izléses mestere, Obvéger Vilmos ur, aki ezért fogadják ez alkalommal is a hazafias közönség hálás köszönetét.

Zsurka Riedel István urról, e temperamentumos, művészi érzékkel bíró rendező urról is hálásan emlékezem meg, ohajtva, hogy ebbeli szép tehetségét gyakran érvényesítse.

Az előadást tánc követte. Fesztelen jó kedvvel folyt az éjfél után 2 óráig, amidőn a közönség egy hazafias ünnepély emlékének befolyása alatt emelkedett hangulatban távozott haza.

E multság bevétele volt: 102 korona, kiadás: 83 korona. Tiszta haszon: 19 korona, mely a „Budapesti Hírlap” címére postára feladatott.

Jányk Kálmán.

## Vegyes hírek.

— **Zeyk Dániel főispánunk** pár napra Budapestre utazott.

— **Hymen.** Folyó hó 7-én Felgyógyon egy régi kuriában megható szép családi ünnepély volt. Schilling Rudolf budapesti kir. közjegyző, felgyógyi birtokos és

neje: Bokros Julia szeretett leányát Irént csatolta magához az örök hűség és szeretet eltérhetetlen és mégis gyöngéd köteleivel Schilling Zoltán, a budapesti Ganz gyár egyik kitűnő mérnöke, Schilling Ottó szamosújvári kir. közjegyző és neje Arkoss Fanny fia. A polgári anyakönyvi szerződést Szász József, a n.-enyedi járás népszerű főszolgabírája végezte. Szívünkben kívánunk úgy a kedves ifju párnak boldogságot, mint az igen tisztelt örömszülekeknek állandó örömet és melegegetést.

— **Mikor lesznek az új országgyűlési képviselő-választások?** Ez a kérdés országszerte mindenkit érdekel, s a feleletre mindenki kíváncsi. Erre nézve utasítást az 1874: 33. t. cz. 56. §-a ad, mely azt mondja, hogy: „az általános képviselőválasztásokra a belügyminiszter 10 napi határidőt tűz ki oly módon, hogy az e tárgyban kibocsátandó rendeletek a hivatalos lapban közzétételétől a választásra kitűzött határidő zárnapjáig 30 napi időköz legyen, s a választások befejezésétől az országgyűlés megnyitásáig legalább 10 napi időköz maradjon.” Tehát ha szept. 10-én megjelenik a Budapesti Közlönyben a belügyminiszter rendelete, akkor a választások október hó 1—10-ig lesznek, és október 21-én az új országgyűlés megnyitható.

— **A kegyeletnek tartozunk** — illetékes forrásból nyert információk után — azon kijelentéssel, hogy a Gidófalvy Ödön volt vármegyei pénztári ellenőr öngyilkossága után egy független megyebizottsági tag jelenlétében és a vármegye főispánjának személyes közbejöttével azonnal fogantatott pénztári vizsgálat, három napi szakadatlan és beható munkát után, a bizottság által befejeztetett és mindent a legnagyobb rendben találva, a volt ellenőr terhére semmi mulasztást nem derített ki és így a szerencsétlen ifju emléke tisztán állhat azok előtt, kik ismerték és szerettek, ő pedig nyugodtan álmodhatja az örök álmot, melyet oly korán megkívánt.

— **Tanév-megnyitás.** Az 1901/2. tanévet f. hó 5-én délelőtt 11 órakor a szokásos ünnepi keretben nyitotta meg a főiskola elüljárósága. A „Te benned bízunk” zsoltár örök szép hangjai után Zayzon János, a múlt év novemberében választott rendes vallás-tanár, ment fel a székre s emelkedett és felemelő hangulatú szép imában fordult az áldást osztó gondviseléshez, áhitattal kérve boldog jövődöt a viszon-tagságos mult főiskolára, sikeres munkásságot a tanári karnak és ifjuságnak. Nagy Lajos rektor megnyitó beszédjében szépen fejtegette az iskola cél-ját, mely főképpen abban áll, hogy az ifjuság a nemzeti munka nagy feladataira előkészüljön. A nemzet jövője az ifjuság erején nyugszik; ezt az erőt van hivatva az iskola minden irányban fejleszteni. Azért tartozik fontos feladatai közé nemcsak az elméleti ismeretek közlése, hanem első sorban a testi és szellemi erők harmonikus nevelése s a társadalmi életre való készítés. Egész embert nevel tehát a család szűk köréből kikerült gyermekből a társadalomnak; ilyen értelemben tehát összekötő kapocs az otthon és társadalom között. Az ilyen nevelésnek eszközei bőséggei megvan-nak a Bethlen-kollégiumban: nagy számu és tudós tanárkar, jótétemények, internatus, jó felügyelet, intézmények és gyűjtemények. Ezen eszközök közt természetesen legelső a tanár. Üdvözlő a tanév első órájában a tanárkart s különösen a tanárkar ifju tagjait: Zayzon János vallás-tanár, dr. Sziládi Zoltánt, a term. rajz, Kisgyörgy Jánost, a mennyiség-tanár, Müller Jenőt, a német nyelv, Bokor Sándort, a testgyakorlás szép képzettségű fiatal tanárait és Nagy István főiskolai szeniort. Mi is szívből üdvözlöljük őket és óhajtuk, hogy jól érezzék magukat városi közönségünk körében, mely a kollégium ifju tanáraiban társadalmi életünk kedves tagjait reméli. Nagy István szenior felolvasta még az internatus szabályzatát s az ifjuság a Hymnus hangjai közt oszlott szét. Tanároknak és ifjaknak sok erőt, jó kedvet, nagy türelmet és szép sikert kívánunk nagy nemzeti feladataik szolgálatához.

— **Tűzi láрма** riasztotta fel azon keveseket, kik észrevették, csütörtökre virradó éjjel. A Szentkirály-utczában gyult ki, vétkes gondatlanság következtében, egy nyári konyhaszerű szárnyék, de a háziak és szomszédok eloltották a kis tüzet és így elejét vették a nagyobb veszedelemnek, mire a sietve kivonult tűzoltóság odaért, és így ennek csak az óvintézkedések megtétele jutott feladatául.

— **Breuer Géza**, kollégiumunk egykori növendéke, a ki arcképeket rajzol és fest természet és fénykép után, városunkon tartózkodván, megrendeléseket elfogad a Sisak vendéglőben. Ajánljuk, mint szakmájában kiváló ügyességű fiatal embert, közönségünk pártolásába.

— **Lukács József**, enyedi származású s balászfalvi illetőségű polgár, ki színi-előadások szervezésében, mint hivatásszerű színész, sok gyakorlottságot szerzett, azzal a dícséretes szándékkal fáradozik, hogy Balász-

falván iparos műkedvelőkkel előadja az „Utolsó kenet” cz. népszínművet a Bethlen Gábor szobor-alapja javára. Az előadás próbáit az Emke-iskola egyik tantermében tartják.

— **Kész a Mátyás-szobor.** A Mátyás-szobor-bizottság kedden Budapesten átvette Fadrusz János mestertől a Mátyás-szobor készen álló főalakját és négy mell-lekalakját. A bizottság nevében kedden délután megjelent az Újpest mellett levő Beschorner-féle mű-ércz-öntődében Szvacsina Géza polgármester, bizottsági al-elnök, br. Feilitzsch Ártur orsz. képviselő, biz. tag és Fekete-Nagy Béla tanácsos, biz. titkár, hogy a szintén jelen volt Fadrusz mestertől a szobrot hivatalosan birtokba vegyék. A szobor főalakja több méter magas fa-alkotmányon áll az öntőde udvarán, mellette két teljesen kész mell-lekalak; a másik két alakon most vég-zik az utolsó munkálatokat az öntődében. Az egyes ala-kok így szétszórta is rendkívül imponáló benyomást tesznek a szemlélőre. Külön-külön minden olyan szobor-mű, amelyent se hatalmas arányok, se életteli tökéletesség tekintetében messzi földön nem lehet találni. Ez a szobor-csoport, közbül Mátyás felséges lovas szobrával, páratlan becsü érdekessége lesz nemcsak Kolozsvárnak, de az egész országnak, és igazi dícsősége a magyar művészetnek.

— **Az autonóm vámtarifa.** Az osztrák és a magyar kormány között az autonóm vámtarifa érdekében szükséges tanácskozások már közelebből megkezdőd-tek. A csütörtöki lapok jelentik, hogy a magyar kormány közegéi egy a kereskedelmi, mint a pénzügy-mi-niszteriumban értesítést kaptak, hogy a vámtarifára vonatkozó előterjesztések haladéktalanul befejezendők, mert az osztrák kormány kiküldöttével való közös tanácskozás szeptember 12-én megkezdődik.

— **Kedves kis gyermek-szineloadás** volt f. hó 1-én a szegény tanulókat segélyező egyesület javára, mely 24 k. 40 f. jövedelmezett. Szép műsort állítottak össze a jószívű derek leánykák, melyben volt ének-duett Prediger Malvin és Kis Ilonka, monológ Márh Klemen-tin, és ének-solo Prediger Malvin által előadva. Az-után „Az okos anya” cz. színmű 3 felv. következett, melyben részt vettek: Cseh Luiza, Fekete Gizella, Cseh Margit, Bodola Lenke, Kovács Róza, Prediger Malvin, Gánya Máli, Ince Klárka, Cseh Betka és Kis Ilonka. Szép közönség gyönyörködött a sikerült előadásban. Fel-ülfizettek: id. Cseh Károly, Schneider Alfredné, Laboncz Ferenczné, ifj. Kun Józsefné 60—60 f., Barcsai Albertné, ifj. Kun József, Beer Dánielné, N. N. 40—40 f., ifj. Cseh K. 30 f., Cseh Mariska, Gánya Jánosné, Cseke Vincze, Rusz Aranka, Máthé Erzsike, Brencsán Gézuka és Károly 20—20., Hudelisztné, Junász Lina 10—10 f.

— **A zsufoltóság.** A középiskolába való tolongás Budapesten az idén érte el a tetőpontját, noha az a külső jelekből nem látszott. Hála a középiskolai szakosztály vezetőjének Boncz Ödön miniszteri osztálytanácsos gondos előrelátásának, megtörténtek a kellő intézkedések, hogy a kínos jeleneteknek eleje vétsédek. Azonban az idén egy új jelenség merült fel: a vidéken is megnőtt a középiskolába való tolongás s a miniszteriumnak egyre-másra kellett sürgönyileg intézkednie az egyes esetekben, így Szegeden, Sátoralja-Ujhelyen, Nagy-Károlyban, Egerben, Pécsen mindenütt zsufoltóság megel-tek a középiskolák s a sürgönyváltásnak se vége, se hossza nem volt. Ez valóban aggasztó jelenség. Mert vajjon mi vonzza az ifjuságot a középiskolába? Ha tudomány-szomj, nagyon örvendetes jelenség! De ne ál-tassuk magunkat. Az élet mást tanít. Bizonyítvány-szomj az igaz ok s e szenvedélynek vezető csatornájáról gondoskodni kell.

— **Két millió magyar a külföldön.** Igen érde-kes adatokat gyűjtött össze a külföldön élő magyarságról egy Berlinben élő hazánkfi. Kiténik belőle, hogy a világ minden részén szétszórta élő magyarok száma megközelíti a két milliót. Amerikának minden államában vannak magyarok, számuk 965 ezer. Romániában 370 ezer, Ausztriában 216 ezer, Horvátországban 130 ezer, azonkívül Európa minden államában élnek kisebb-nagyobb városokban tőlünk elszakadt honfitársaink.

Szerkesztőség:

**Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN**

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvény-társaság könyvnyomdájában.

Tóth-utca 31. h. sz. alatt levő  
**telek nagy kerttel**  
illendő árban eladó.

## Alsófehér vármegye alispánjától.

Sz. 13.861—1901.

## Hirdetmény.

Alsófehér vármegye házában levő közigazgatási és árvaszéki irodák fűtésére mintegy 260 □ köbméter száraz hasáb bükkfára lesz szükség. Ezen szükséglet fedezése céljából felhivatnak szállítani kívánók, zárt ajánlatukat **folyó évi szept. hó 20-ig** alólirotthoz benyújtani.

Az ajánlatban ajánlott tűzifa a vármegyeház udvarára szállítandó és méterölbe rakandó.

Nagy-Enyed, 1901. augusztus 25.

Csató János,

3578 3—3

kir. tanácsos alispán.

## Szülők figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a nagyenyedi áll. elemi és polgári iskolába járó leány gyermekek szüleit, hogy a Könyvnyomda és Papíráruhágyár r. t. volt üzlethelyiségében, **főtér 38. sz.** alatt a leányiskolai épületben

## könyv- és papír-üzletet

nyitottam, hol mindenféle iskolai könyvek, iskolatáskák, író- és rajz-eszközök olcsón szerezhetők be.

Szíves pártfogásukat kérem.

Knobloch Erzsébet,

3582 2—0

könyv- és papír-kereskedő.

Alólirottnál kapható finom **Chasse-las és Muskotály csemege-szólló 5 kgr.** bérmentve elküldve 1 frt 20 krért.

3583 2—2

Spiczter Mór Hevesen.

Hazai ipar!

Magyar gyártmány!

## „Emke“ padló-fénymáz.

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk **Berkes-féle „Emke“ padló-fénymáz**at, s így elérjük, hogy kitűnő, legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló köz-művelődési célt szolgálunk, mert 5% az „Emke“ javára szolgál.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: rögtön szárad s így a fényezett szoba már 1 óra múlva használatba vehető.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen terpentin-szagot napokig a szobákban tűrni.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: mosható, s szárazra törülve fénye még fokozottabb.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: víztől nem lesz foltos, mint a többi fénymáz.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: üvegkeménységűvé válik s így legkevésbé kopik.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: szeszszel higítható.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: kitűnően alkalmas konyha butorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: a ragadós padlókat szárazzá teszi.

Gyártás és főeladási hely:

**Berkes Bertalan, Nagyvárad.**

Eladási hely: 3551 6—10

Harmath Miklós ur keresk. Nagy-Enyed.

Inczefy Albert gyógyszerész ur Tóvis.

Kúti István ur keresk. Felvincz.

Nagyenyedi  
kisegítő takarékpénztár r. t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

## KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Aki állást vagy személyzetet keres, küldje be címét a nemet helyszerzőnek a következő címmel: **Stellen-Boten Braunschweig.**

FÖLDES EDE  
könyvkereskedő Nagy-Enyed.

A ki könyv, papír, író és rajzeszközöket akar gyermekei számára

olcsón bevásárolni, az forduljon teljes bizalommal **FÖLDES EDE** könyvkereskedőhöz Nagy-Enyeden, (Bethlen kollegium mellett) a volt Wokat János-fele üzlethelyiségben.

Egyszermind felhívom a **tanító** urak figyelmét arra, hogy a szükséges **tankönyveket, iskolai nyomtatványokat, munka-naplókat** mindig raktáron tartom.

Tisztelettel

**Földes Ede**  
könyvkereskedő.

## Zamatos Cuba-kávé fél kiló 70 krtól kezdve kapható!

Tisztelettel tudatom, hogy 32 éves üzletemet

— **főtéri saját házamba költöttem át,** —

a megyei hiddal átellenben, — hol is szép tiszta, kényelmes, világos és kellő nagy helyiségben vannak, nagy részben újonnan érkezett ezikkeim minden kívánalomnak megfelelőleg berendezve és így a gyors kiszolgálás biztosítva van. Mivel pedig a nagy házbért nem kell az árukra számítanom, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az összes árukat jutányosabban árusíthatom el. Tisztelt vevőimet — kiknek 32 éves szíves pártfogásukat a legalázatosabban megköszönöm — kérem ezen jóságos támogatásukkal új üzletemet is megajándékozni.

Az új üzlet május hó 6-án nyílt meg.

Egyben bátorodom tudatni, hogy mindenkinek, ki üzletemet becses látogatásával megtisztelni sziveskedik, vásárlásához kellemes ajándékot fogok mellékelni.

Szíves köszönetemet ismételve, becses látogatásukat kérve, maradok

teljes tisztelettel:

**BISZTRITSÁNY LAJOS.**

Aussigi legerősebb **rézgáicz és permetező-gépek, beocsini román- és portland-cement** leszállított áron szintén kaphatók.

Egy **Wertheim pénzes-szekrény** íróasztallal olcsó áron eladó.

3312 38—52

**Bármily cikkre megrendelést elfogadok és gyorsan megszerzek.**

## Hirdetéseket elfogad

a „Közérdek“

kiadóhivatala

olcsó árak mellett.